

Prinsippprogram for Det Liberale Folkepartiet

Vedtatt på Landsmøtet 4. mai 2002

GRUNNLEGGENDE PRINSIPPER

DLF er et liberalistisk parti som bygger på opplysningstidstradisjonen, den sekulære vestlige kulturarven og vestens verdier.

Dette innebærer: Troen på fremskrittet og fornuften, og retten til å søke lykken. Vesten står for frihet og sivilisasjon, mot barbari og ufrihet. Dette er vestens kjerne. Et sivilisert samfunn er et samfunn preget av at sosialt samkvem er basert på respekt for individers rettigheter og fravær av initiering av tvang.

DLF står for disse verdiene og denne kulturen i en eksplisitt og rendyrket form.

Mennesket som vesen må kunne planlegge og fungere langsiktig for å oppnå personlige, moralske og økonomiske verdier. Siden mennesket lever av sin fornuft må det ha frihet til å tenke og til å søke lykken. Ethvert enkeltmenneske må være fri til å oppnå sine verdier og realisere seg som menneske.

Det grunnleggende i DLFs moralske visjon er prinsippet om at ethvert individ er et mål i seg selv, og ikke et middel for andres mål. Dette er urokkelig, uansett hvem som gjør krav på den enkeltes liv og verdier, om de så kaller seg staten, kirken eller samfunnet.

Det samfunnssystemet som er i tråd med disse moralske prinsipper er kapitalisme. Det hviler på rasjonell egeninteresse, hvor individet styres av lojaliteten til det beste i seg selv og ambisjonen om å forbedre sitt liv. Den enkeltes liv tilhører personen selv, og hvert individ bør leve sitt liv i samsvar med dette. Hver enkelt bør betrakte sitt liv som en uerstattelig verdi, og kapitalismen gir mennesket denne muligheten. Livet er en verdi som verken bør ofres eller skusles bort. Under kapitalismen har den enkelte fullt juridisk, moralsk og økonomisk ansvar for sine valg.

Kapitalismen er det eneste rettferdige samfunnssystem, fordi det innebærer at en gir verdi for verdi ved gjensidig samtykke og til gjensidig fordel. Kapitalismen er det system som setter moral i høysetet, hvor rasjonell tenkning, produktivt arbeide og moralsk ambisiøsitet belønnes.

For å muliggjøre DLFs moralske visjon må samfunnet organiseres slik at individets rettigheter, inkludert eiendomsretten, er absolutte og ukrenkelige. Mennesket må tenke og handle for å opprettholde og fremme sitt liv, og eiendomsretten er retten til å disponere fruktene av sin egen tenkning og handling.

Mennesker har rett til liv, til frihet, til å søke lykken, og til trygghet for sin eiendom. Statens legitimitet oppstår som følge av menneskets behov for beskyttelse av disse rettighetene. Dette er statens eneste legitime funksjon.

I tråd med dette er DLF tilhenger av nattvekerstaten og laissez-faire kapitalismen. Dette er det eneste moralske samfunnssystem og det eneste som er i samsvar med menneskets natur som rasjonelt vesen.

RETTSSTATEN

Statens eneste legitime oppgave er å beskytte rettigheter. Et menneskes rett til sitt eget liv er den grunnleggende rettighet som alle andre rettigheter bygger på. Bare enkeltindivider har rettigheter, stater har ikke rettigheter. En rettighet er retten til å handle etter sin egen vurdering uten inngripen fra andre mennesker eller fra staten. En rettighet er bare retten til å handle, det er ikke en rett til å kreve goder fra andre mennesker eller fra staten. Barn har dog krav på beskyttelse og underhold fra sine foreldre. Når mennesker setter barn til verden påtar de seg derfor et stort ansvar som de er forpliktet til å følge opp frem til barnet er blitt et voksent individ i stand til å ta vare på seg selv.

DLF mener at alle mellommenneskelige forhold skal være frivillige. Hvert enkelt individ skal ha frihet til å handle, så lenge det ikke initierer tvang mot andre mennesker. Bruk av fysisk makt er bare riktig mot dem som initierer bruk av den. Staten skal sikre at det er fravær av tvang i samfunnet ved at den håndhever og beskytter individets rettigheter, om nødvendig med fysisk makt. Den som krenker individets rettigheter er kriminell og skal straffes, og straffen skal utmåles etter proporsjonalitetsprinsippet.

DLF ønsker at statens styreform skal være republikk. Den utøvende, den lovgivende og den dømmende makt skal være atskilte og regulert av en grunnlov. DLF er motstander av demokrati forstått som ubegrenset flertallsstyre, fordi dette er det samme som flertallsdiktatur. DLF ønsker at grunnloven skal sette grenser for statens makt for dermed å hindre at staten krenker borgernes rettigheter. Den lovgivende forsamling og republikkens president skal velges av folket.

Alle lover må være objektive og objektivt begrunnet. At de må være objektive betyr at det må være mulig å vite klart hvilke handlinger som er forbudt, og hvorfor, før man utfører en handling. At de må være objektivt begrunnet betyr at de må være i overensstemmelse med, og laget for å beskytte, individets rettigheter.

Statens autoritet og legitimitet kommer fra samtykke fra dens borgere. Staten skal derfor være borgernes tjener for helt bestemte formål. Staten skal bare kunne utføre de handlinger som er eksakt enumerert som tillatt i grunnloven. Enkeltindivider skal kunne gjøre hva de måtte ønske, unntatt det som er forbudt ved lov. Staten skal fungere som en regelstyrt maskin, hvor statens tjenestemenn er bundet av regler i alle sine offisielle handlinger. Dette skal sikre at alle borgere blir behandlet objektivt og likt. Alle er like for loven.

Den lovgivende forsamling skal ikke kunne gi lover som er i strid med individets rettigheter. Hvis dette skulle skje, er det høyesteretts oppgave å kjenne slike lover ugyldige. Prinsippet om individets rettigheter må derfor være klart definert i grunnloven.

Det skal eksistere full avtalefrihet. Hvis det oppstår uenighet om hvordan avtaler skal forstås, er det rettsvesenets oppgave å avgjøre hva som er rett. Det betyr at staten også skal kunne opptre som en arbitrator mellom ærlige, men uenige personer/organisasjoner.

STATENS OPPGAVER

Det er noen få samfunnsoppgaver som naturlig faller inn under statens ansvar. Dette er forsvar, politi og rettsvesen. Regjeringens oppgave er å administrere disse feltene, samt å drive slike ting som diplomatiet.

For å sikre folks trygghet og deres rett til liv og frihet samt eiendomsrett, ønsker DLF klare lover og et effektivt politi- og rettsvesen. Det er lovverkets oppgave å sikre enkeltmenneskets grunnleggende rettigheter mot overgrep. Lovene skal være et sett kjøreregler som skal sikre individene i samfunnet lik og rettferdig behandling. Det er absolutt nødvendig at lovene er nøytrale i forhold til religion og livssyn forøvrig. Ingen skal ha noen særfordeler på grunn av sin tro, politiske oppfatning, etniske tilhørighet, opphav og lignende. Staten skal garantere alle at deres frihet blir forsvart mot overgrep uten at det stilles krav til personlig økonomi eller status.

Lovverket skal begrenses til et minimum, og skal ikke være til hinder for at enkeltmennesker skal kunne handle fornuftig og rasjonelt så lenge andre individers rettigheter ikke krenkes. Den som bryter loven skal straffes av staten. Straffen skal være et uttrykk for rettferdighet, og ha individual- og allmennpreventiv hensikt.

Overvåking av landets innbyggere må begrenses til et absolutt minimum, og må da kun være rettet mot grov kriminalitet eller virksomhet som truer landets selvstendighet og frihet, så som utenlandsk spionasje eller terrorvirksomhet. Slik overvåkning skal i hvert enkelt tilfelle godkjennes av en domstol etter strenge kriterier.

DLF ser nødvendigheten av et sterkt og effektivt forsvar som kan oppfylle de norske sikkerhetspolitiske målsettingene. Forsvaret må baseres på frivillig vervede mannskaper. DLF anser at enhver norsk statsborger har rett til å være med på å forsvare sin egen og sitt lands frihet. Et sterkt og effektivt forsvar må bygges opp basert på moderne teknologi, en profesjonell ledelse, bruk av frivillig vervede mannskaper, samt samarbeid med vennligsinnede land og allianser.

ÅNDSLIV OG NÆRINGS LIV

DLF legger avgjørende vekt på at det enkelte individ skal ha frihet til å tenke og til å handle, siden disse to sfærer - den åndelige og den materielle - ikke er atskilte, men hører intimt sammen. DLF vil derfor ha et fullstendig fritt åndsliv og et fullstendig fritt næringsliv.

Åndslivet - som omfatter skole, universiteter, forskning, kultur, presse, media, livssyn, frivillige organisasjoner - bør være helt uten statlig innblanding; staten skal ikke legge noen hindringer i veien for aktiviteter på dette området, og staten skal heller ikke regulere, støtte eller favorisere noen ideologier eller grupper. Dersom slike grupper støtter eller oppfordrer til kriminelle handlinger, skal staten selvsagt kunne føre tilsyn med dem.

Næringslivet - som gir folk arbeid og som produserer alt vi trenger for å leve og for å leve godt - skal også ha frihet til å skape, frihet til å utvikle nye produkter, frihet til å etablere nye virksomheter, og frihet til å forandre på allerede eksisterende virksomheter, uten at det skal være nødvendig å innhente tillatelser fra myndighetene til dette. DLF ønsker at staten ikke skal legge noen hindringer i veien for fredelige virksomheter, og at staten heller ikke skal favorisere enkelte bedrifter ved å gi dem f.eks. subsidier, støtteordninger, konsesjoner, monopolavtaler eller tollbeskyttelse. Staten skal heller ikke drive eller støtte noen form for næringsvirksomhet.

DLF er tilhenger av full frihandel; nordmenn bør ha rett til å ha alle former for samkvem og handel med innbyggere i andre land uten at staten har noe med dette å gjøre.

Unntatt fra dette er forhold som angår rikets sikkerhet, f.eks. militære hemmeligheter. Detaljerte avtaler mellom stater om frihandel er helt unødvendig.

NORGES FORHOLD TIL UTLANDET

DLF anser at landegrenser kan virke som kunstige murer som forhindrer menneskers frie samkvem. Det må derfor åpnes for en fri flyt av varer og tjenester mellom verdens land. Mennesker bør også kunne bevege seg fritt over landegrensene, og søke arbeid der de måtte ønske.

Det er viktig at alle får delta i den frie verdenshandel. Dette er særlig viktig for de underutviklede land som gjennom handelsbarrierer blir holdt nede i fattigdom. Frihandel er ikke bare rettferdig, men også en forutsetning for at verdens fattige befolkning skal få en mulighet til å utvikle seg mot et bedre liv. DLF ønsker frihandel mellom alle vennligsinnede land.

Diplomatiet skal representere Norge når internasjonale lover fremforhandles. Likeledes skal det arbeide for å øke frihandel og for å nedbygge hindringer for samkvem over landegrensene. Dessuten skal diplomatiet arbeide for å fremme norske interesser i utlandet. Diplomati skal bistå nordmenn som kommer ut for problemer med stater som ikke er rettsstater.

Både forsvaret og politiet skal beskytte norske statsborgeres frihet mot farer utenfra. For å kunne gjøre dette på en effektiv måte er vi avhengig av å samarbeide med andre vennligsinnede land i internasjonale fora.

Det er viktig å forebygge krig og terror samt å trygge vår mulighet til fri ferdsel i en fri verden. Dette kan gjøres ved at en internasjonal organisasjon som støtter og respekterer individers rettigheter, disponerer en politi/militær-styrke som kan avsette diktatoriske regimer og utføre arrestasjoner som følge av forbrytelser mot menneskeheten. Slike intervensjoner skal kun skje for å styrke respekten for individets rettigheter.